17/09/2020

Η Μάχη του Μυριοκέφαλου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Του Ηλία Κοτρίδη, Αντισυνταγματάρχη ε.α.

Η μάχη του Μυριοκέφαλου διεξήχθη μεταξύ Βυζαντινών και Σελτζούκων του Ικονίου, **στις 17 Σεπτεμβρίου 1176,** στην ομώνυμη τοποθεσία (εγκαταλελειμμένος οικισμός) στη Φρυγία, κοντά στην πόλη Λαοδίκεια (σημερινό Ντενιζλί στην Τουρκία).

Αν και η μάχη αυτή έληξε ισόπαλη με τεράστιες απώλειες από την πλευρά των Σελτζούκων, το γεγονός ότι οι Σελτζούκοι κατάφεραν να εξουδετερώσουν τις πολιορκητικές μηχανές των Βυζαντινών ακυρώνοντας την εκστρατεία τους πέρασε στην ιστορία ως «συντριπτική νίκη» του Σουλτάνου του Ικονίου Κιλίτς Αρσλάν Β΄ και ως «πανωλεθρία» του Μανουήλ Α΄ Κομνηνού.

Η μάχη που έγινε σ’ αυτό το δύσβατο ορεινό πέρασμα υπήρξε σχεδόν εξ ίσου καταστρεπτική με τη μάχη του Μαντζικέρτ. Αποκομμένοι και περικυκλωμένοι μέσα στις στενές διαβάσεις οι Βυζαντινοί υπέστησαν φοβερή σφαγή. Επί πλέον, σφοδρή αμμοθύελλα είχε τόσο πολύ ελαττώσει την ορατότητα, ώστε ήταν αδύνατο οι πολεμιστές να διακρίνουν τους αντιπάλους τους, με αποτέλεσμα να

αλληλοσκοτώνονται.

Το απόγευμα, όταν κόπασε η θύελλα, φαινόταν ότι οι Τούρκοι νικούσαν. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι το ηθικό του βυζαντινού στρατού έπεσε ακόμη περισσότερο κατά τη διάρκεια της νύχτας με τις εκκλήσεις των Τούρκων, προς τους χριστιανούς ομοεθνείς τους να εγκαταλείψουν τους Βυζαντινούς, όσο ήταν ακόμη καιρός.

Η καταπόνηση του στρατού ήταν τόσο μεγάλη, ώστε ο Μανουήλ σκέφθηκε σοβαρά να φύγει κρυφά και να εγκαταλείψει τον στρατό του στο έλεος των αντιπάλων. Οι απώλειες δεν ήταν αντίστοιχες της μάχης του Μαντζικέρτ, όμως θεωρείται ότι τα αποτελέσματα στα χρόνια που ακολούθησαν ήταν η σταδιακή συρρίκνωση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ολοένα και δυτικότερα, καθώς και η παράδοση της Πόλης και της Αυτοκρατορίας στα χέρια των Λατίνων και Φράγκων.

Το Μυριοκέφαλο όπως ελέχθη, είχε περισσότερο ψυχολογικό παρά στρατιωτικό αντίκτυπο, διότι όπως αποδείχθηκε η αυτοκρατορία δεν μπορούσε να καταστρέψει την δύναμη των Σελτζούκων στην κεντρική Ανατολία, παρά τις προόδους που πραγματοποιήθηκαν κατά τη βασιλεία του Μανουήλ. Ουσιαστικά, το πρόβλημα ήταν ότι ο Μανουήλ είχε εστιάσει την προσοχή του σε μια σειρά από ζητήματα ήσσονος σημασίας στην Ιταλία και την Αίγυπτο, αντί να ασχολείται με το κρίσιμο ζήτημα των Τούρκων. Αυτό έδωσε στον Σουλτάνο το χρονικό περιθώριο να εξαλείψει τους αντιπάλους του και να συγκροτήσει ικανή στρατιωτική δύναμη για να αντιμετωπίσει το Βυζαντινό στρατό σε μάχη πεδίου. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της εκστρατείας, ο Μανουήλ διέπραξε πολλά σοβαρά λάθη τακτικής, όπως το γεγονός ότι παρέλειψε να προβεί σε αναγνώριση της περιοχής/διαδρομής

με ανιχνευτές, παραβλέποντας τις συμβουλές των στρατηγών του. Αυτά τα λάθη οδήγησαν τις δυνάμεις του κατευθείαν σε μία κλασική ενέδρα. Ωστόσο μπορούμε να τονίσουμε ότι ο Μανουήλ οργάνωσε τον στρατό με πολύ αποτελεσματικό τρόπο.

Ο στρατός αποτελείτο από τμήματα, καθένα από τα οποία ήταν αυτοδύναμο και μπορούσε να λειτουργήσει ως ένας μικρός ανεξάρτητος στρατός. Έχει υποστηριχθεί ότι αυτή ακριβώς η οργάνωση επέτρεψε στο μεγαλύτερο μέρος του στρατού του να επιβιώσει της ενέδρας.

Πηγή: pemptousia.gr